Ulakbilge
Sosyal Bilimler Dergisi

SERAMİK DİSİPLİNİNDE SANAT/ZANAAT, SÜREÇ, DEĞİŞİM, DÖNÜŞÜM: PHOEBE CUMMINGS

Nalân DANÂBAŞ
Doç., Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik ve Cam Bölümü,
nalandanabas@gmail.com ORCID: 0000-0001-9838-4433

Danâbaş, Nalân."Seramik Disiplininde Sanat/Zanaat, Süreç, Değişim, Dönüşüm: Phoebe Cummings". ulakbilge. 66 (2021 Kasım): s. 1347–1357. doi: 10.7816/ulakbilge-09-66-06

ÖZ

Köklü bir alt yapıya sahip olan seramik disiplini kendi içerisinde farklı uygulamaları içermektedir. Geleneksel seramik sanatı bağlamında zanaatın sınırlarını zorlayan Phoebe Cummings kendi ifade dilini oluştururken seramik disiplininin temel malzemesi olan kili kullanarak süreç odaklı uygulamalar ortaya koymaktadır. Sanatçı sadece sanat/zanaat açısından değil uyguladığı teknik açısından da değişim ve dönüşümün doğadaki kendi varlığı ile de bir bağ kurduğunu sorgulamaktadır. Heykellerinde/yerleştirmelerinde seramiğin temel malzemesi olan kili pişirmeden sürece bırakarak malzemenin kurumasını, kırılmasını, parçalanarak dökülmesini, çürümesini ve sergi bitiminde suda çözünerek dönüşümünü sağladıktan sonra malzemeyi yeni projelerde kullanması dikkat çekicidir. Sanatçıya göre süreç, değişimi ve geçiciliği temsil etmektedir. Sanatçı bir ritüelin içerisindeymiş gibi serbest el şekillendirme tekniği ile kırılgan ve çok hassas heykeller/yerleştirmeler ortaya koyarken, gelecek zamana "ne" taşıdığımızı sorgulamaktadır. Çalışma Phoebe Cummings'in sanat/zanaat yolculuğunu incelemek sanat yapıtlarından örnekler vermek ve seramiğin temel malzemesi olan kilin farklı kullanım alanlarını da göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Seramik, zanaat, süreç, değişim, dönüşüm, kil

Makale Bilgisi:
Geliş: 25 Ağustos 2021 *Düzeltme: 30 Eylül 2021* *Kabul: 5 Kasım 2021*

© 2021 ulakbilge. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayınlanmaktadır.

Giriş

Zanaat, Türkçe sözlükte, "İnsanların maddeye dayanan gereksinimlerini karşılamak için yapılan, öğrenimle birlikte deneyim, beceri ve ustalık gerektiren iş" (TDK, 1998: 1663) olarak tanımlanmaktadır. Kergoat'a göre zanaat ellerin zihinden daha çok çalışması demektir (Kergoat, 2009:366). Her toplumun kendi kültürüne bağlı olarak gelişen zanaat kültürü kuşaktan kuşağa da aktarım sağlayan bir gelenektir. Sanat ve zanaat 18. yüzyılda birbirlerinden ayrılmış, 20. yüzyılın ilk yarılarında ise endüstri ve makinalaşma ile beraber sorgulanmaya başlanmıştır. Buna rağmen bu dönemde birçok sanatçı zanaat ustalarının yanında eğitim görmüşlerdir. Zaman içerisinde zanaatın sanat disiplininden ayrılmasından sonra gelişen teknoloji ile beraber faaliyet alanı daralmış makinalar ile üretim hızlanmış ve zanaat yok olmaya başlamıştır (Gürcüm, Kartal, 2017: 1794,1795).

Çalışmanın konusu olan Phoebe Cummings, yerleştirmelerinde / heykellerinde zanaatı simgeleyen çalışmalar yapmış olsa da yapıtları sergi salonunda kurulduğu ve yok edildiği süreç içerisinde sanat yapıtlarına dönüşür ve bu süreçte zamana bağlı olarak değişim ve dönüşüme maruz kalırlar.

Süreç kavramı, doğal olarak bir zamana işaret etmektedir. Orhan Hançerlioğlu Felsefe sözlüğünde "koşulların bütünlüğü içinde ele alınan gelişme..." şeklinde açıklamıştır süreci (Hançerlioğlu, 1994:384). Farklı bir söylem ile süreç sanatı zaman içerisinde değişim gösteren malzemelerin, izleyicinin de gözleri önünde gerçekleşmesidir. İzleyici diğer sanat yapıtlarında son aşamaya şahitken süreç sanatında sanat yapıtının hem değişen evrelerini hem de yapım aşamalarını görebilmektedir (Özdem, Geçit, 2013:159). Türkçe sözlükte, değişim bir zaman dilimi içindeki değişikliklerin bütünüyken, dönüşüm olduğundan başka bir biçime girme, başka bir durum alma ve biçim değiştirme olarak tanımlanmaktadır (Bağlantı 1). Soyut dışavurum hareketine dayanan süreç sanatı ilk kez 1940'lı yılların sonunda aksiyon resminde görülmüştür. Boya, sürecin izleri olarak tuval üzerine damlatılarak ve dökülerek uygulanmıştır (Susamoğlu, 2010:16).

Süreç kavramı sanatçıları, yapıtlarını ortaya koyarken organik olan birçok malzemeyi (buz, talaş, kil, ahşap, yağ, ot, çimen, lastik, kömür vs.) projelerinde kullanmışlardır. Kullandıkları malzemeleri bir forma dönüştürmek ya da biçimlendirmek yerine hava koşullarına, yerçekimine, ısıya ve zamana bırakmışlardır. Süreç Sanatı sanatçıları arasında Robert Morris, Hans Haacke, Richard Serra ve Eva Hesse'i sayabiliriz. Robert Morris'in projelerinin büyük bir bölümü bir alana yayılmış düzensiz çeşitli malzemelerden oluşmaktadır. Projelerinde parçaların parçalara ve bütüne olan ilişkileri sorgulanmaktadır. 1967 yılında yaptığı "Adsız" çalışmasında malzemeleri gelişigüzel alana yaymış, önceden tasarlanmış ve biçimlendirilmiş sanat yapıtlarından kopartmakla yetinmemiş, estetik yaklaşımları da reddetmiştir. Morris estetik yaklaşımı reddederken düşünce ve mekânın daha önemli olduğunu savunarak düzen ve kaos kavramlarının arasındaki sınırı sorgulamıştır (Atakan, 1998:73,75).

Resim 1 - Robert Morris - İsimsiz 1967 – 8, 0,9 cm. değişken boyutlu keçeler
https://www.moma.org/collection/works/80888 - 17 Mart 2021

Resim 2 – Hans Haacke – "Yoğunlaştırma Kübü"
https://www.yumpu.com/en/document/view/7341445/hans-haacke-condensation-cube-1963-65-mit - 20 Mart 2021

1963-1965 yılları arasında "Yoğunlaşma/Buharlaşma Küpü" isimli projesinde Hans Haacke, küpün içerisindeki suyun sürece bağlı olarak mekândaki ısı ve ışık değişimlerine göre yoğunlaşmasını ve buharlaşmasını sergilemiştir (Atakan, 1998:75).

Bir diğer sanatçı Richard Serra, 1960'ların ortalarından sonlarına kadar süreç sanatını içeren projeler üretmiştir. Erimiş kurşundan "Sıçrama" ve "Döküm" olarak bilinen işleri başlıca örneklerdendir. Süreç değişimi ve geçiciliği temsil etmektedir. Sanatçı kurşun parçalarını eritip duvar ile zeminin birleştiği noktaya kepçe yardımıyla fırlatır. Kurşun zaman içerisinde soğuduğunda bir kalıba dönüşür. Bazen soğuyan kurşun duvardan uzaklaştırılır ve mekânda bir nesne gibi sergilenir (Bağlantı 2). Serra'nın bu çalışması bulunduğu mekândan kırılıp atılarak kaldırılmıştır. Sanatçı hemen hemen aynı yöntemle miktarca daha fazla kurşun malzeme kullanarak gerçekleştirdiği "Döküm" adlı projesinde ise soğuduktan sonra sertleşen kurşun kütlelerini döktüğü yerden söküp nesnel olarak mekâna yerleştirmiştir (Atakan, 1998:76).

Resim 3 – Richard Serra - Splashing-Sıçratma" – kurşun uygulama - http://www.dreamideamachine.com/en/?p=6889 – 25 Mart 2021

Resim 4 - Richard Serra - "Splashing-Sıçratma" , 1968, kurşun – https://www.artforum.com/print/201509/due-process-richard-serra-s-early-splash-cast-works-55532 - 20 Mart 2021

Resim 5 – Richard Serra - https://www.x-traonline.org/article/site-unseen-time-unbound-the-double-life-of-richard-serras-gutter-corner-splash - 30 Mart 2021

Eva Hesse ise yumuşak sentetik malzemelerin (kauçuk, fiberglas, ip, lateks) değişim göstermelerini yerçekiminin etkisiyle zamana bırakmıştır. Hesse'in zamana bıraktığı projeleri duvara yaslanır, eğilir, bükülür, sarkar veya çökme eylemi gösterir (Atakan, 1998:76).

Resim 6 – Eva Hesse –"Hemen Sonra - Right After"-1969 - https://jewishphilosophyplace.com/2012/02/08/body-without-organs/ - 20 Mart 2021

Resim 7 – Eva Hesse - "İp Parçası-Rope Piece" 1970 – ip üstüne atılmış lateks, sicim, tel - https://www.artsy.net/article/artsy-editorial-eva-hesse-artist- 20 Mart 2021

Kullanılan malzemeler zaman içerisinde değişim ve dönüşüme uğradığından bir galeriden diğerine taşınamaz. Sanatçının amacı kullanılan malzemelerin zaman içerisinde değişirken zamanın da geçtiğini göstermesidir (Bağlantı 3).

Günümüz sanatçılarından Phoebe Cummings ise süreç sanatını kil malzeme üzerinden kullanan ve doğadan ilham alan sanatçılardan bir diğeridir. Sanatçı sadece sanat/zanaat açısından değil uyguladığı teknik açısından da değişim ve dönüşümün doğadaki kendi varlığı ile bir bağ kurduğunu sorgulamaktadır.

Doğa ve kil

Doğa, "kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi" (Bağlantı 4) olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir tanımlama olarak doğa; ahenk, uyum, renk ve biçim zenginliği ile sanat ve sanatçının ilhan aldığı kaynaklardan biridir. Bir sistem olarak düşünüldüğünde kendini yenilemesi için sürekli hareketliliğe yani doğmaya ve yok olmaya ihtiyaç duymaktadır. Birçok sanatçı yapıtlarını oluştururken doğadan ilham alır. Sanatçı ilham aldığı doğadan hem faydalanır hem de onu sorgular (Buçukoğlu, 2013:6,8). İnsan ve sanattan önce var olan doğa sanatın nesnesi olmuş ve sanatçı tarafından gözlemlenmiştir. Doğa sanatçı için vazgeçilemeyen bir varlıktır. Temeli doğaya dayanan "doğa, insan ve sanat" üçlemesi insan ile şekillenen ve sonrasında sanat ile bütünleşen anlamlar ülkesidir (Buçukoğlu, 2020:1888,1892).

Doğanın içerisinde var olan kil özellikle seramik sanatçıları tarafından kullanılmaktadır. Kil kendi kuralları ve süreçleri olan bir malzeme olarak milyonlarca yıllık bir geçmişe sahiptir. Zamana direnmemiş sadece şeklini değiştirmiş, bu değişim ile tarihte iz bırakmış ve taşıdığı hikâyeleri de bizlere ulaştırarak her kimin elindeyse onu anlatmıştır (Önal, 2018:56). Malzemenin doğal olması şekillendirilirken yaratıcısının anlık duygularını taşıması ve aktarması önemli özelliklerinden bir diğeridir. Sanat yapıtlarında ifade araçlarının sınırsız olduğu günümüzde çok eski bir malzeme olan kil çağdaş sanatta da çeşitli uygulamalarla yer almış önemli bir malzemedir. Phoebe Cummings seramiğin malzemesi olan kili sanat yapıtlarında sürece bağlı olarak kullanan günümüz sanatçılarındandır.

Süreç Sanatı ve Phoebe Cummings

Phoebe Cummimgs 1981 yılında İngiltere'de doğmuş, 2002 yılında Brighton Üniversitesi'nde Seramik eğitimi almış ve 2005 yılında Seramik ve Cam programında Yüksek Lisans yapmıştır. Sanatçının birçok ödülü ve sergisi bulunmaktadır. Cummings, heykellerinde seramiğin malzemesi olan kili pişirmeden sürece/zamana bırakarak malzemenin kırılma, kuruma, dökülme ve çürüme özelliklerini deneyimledikten sonra yeni projelerde kullanılması için dönüşümünü gerçekleştirmektedir. En büyük performansı projesini sergileyeceği mekânda oluşturmasıdır. Sanatçı bir ayindeymiş gibi elle şekillendirdiği kırılgan çok hassas heykeller ve yerleştirmeler ortaya koyarken geleceğe "ne" taşıdığımızı sorgulamaktadır. Ayrıca yerleştirmelerini Barok ve Rokoko dönemlerinde gördüğümüz "gösterişli" ve "süslemeci bezeme üslubu" biçiminde uygulamaktadır (Bağlantı 5).

Resim 8 - Phoebe Cummimgs - https://www.standard.co.uk/culture/v-a-will-display-fountain-by-artist-phoebe-cummings-for-as-long-as-it-takes-to-dissolve-a3622781.html - 31 Ağustos 2021

Resim 9, 10, 11, 12 Sanatçının instegram hesabından – 20 Ağustos 2021

Cummings'e göre seramik; zanaatı, sanatı, tasarımı, bilimi ve endüstriyi içerisinde barındırmaktadır. Seramik disiplininde de bulunan ve bahsi geçen tüm bu öğeler birbirleri ile iletişim halinde olup sanatçının uygulamalarını etkilemektedir. Sanatçının yapıtlarını sorguladığımızda proje bir mekândan başka bir mekâna kolay taşınamaz, diğer projeler gibi satılamaz ve bir mekânda kalıcı olamaz. Ancak bu olumsuzlukların karşısında olumlu olan bir durum var ki o da yapıtların heyecan verici olmasıdır. Genellikle çok ayrıntılı çok emek ve zaman harcanan projelerin bitiminde kilin çözünerek hammaddeye dönüşü anlamsız görünebilir ancak temelde bu durum sanatçının ilgisini çekmekte ve onu heyecanlandırmaktadır.

Agustina Andreoletti, sanatçının heykellerinin/yerleştirmelerinin kalıcı olmadığını, taşınamaz olduğunu, uygulama ve kurulumlarının sadece performatif/geçici eylemler olduğunu belirtmiştir. Her sergi bitiminde tüm malzemenin dönüştürülmesi bir sonraki yapıt için hazırlanması ile yaşam ve ölüm kavramlarını sorguladığını ve nesne odaklı çalışmak yerine süreç odaklı bir uygulamayı seçtiğini vurgulamıştır (Andreoletti, 2019:4,6,13,14).

2013 yılında yaptığı "Cella" isimli yerleştirmesi sanatçının en büyük boyutlu işidir. Uygulama yer çekimine karşı çalışıldığından ve kontrolü zor olduğundan Hawaii Üniversitesi öğrencilerinden yardım alınarak üç haftada realize edilmiştir. Yapımı, kilin parçalar halinde ince bir tel süzgeçten bastırılarak geçirilmesiyle gerçekleşmiş ve bütün yapıtı ortaya çıkartmak için 250.000 adetten fazla süzgeçten geçirilmiş doku parçası oluşturularak parçadan bütüne gidilmiştir.

Resim 13 – Phoebe Cummings, "Cella" - https://www.google.com/search?q=phoebe+cummings+cella&newwindow - 13 Şubat 2021

Cummings'in yerleştirmelerini uyguladığı mekânlarda malzemenin zamana bağlı olarak dönüşümü izleyiciyi fiziki olarak da etkilemektedir. Malzemenin dönüşümünün bir neticesi olarak sanat galerisine girildiğinde ciğerleri dolduran çarpıcı derecede küflü bir toprak kokusu ile karşılaşılmaktadır.

Resim 14 (ayrıntı) – Phoebe Cummings, "Cella" –http://shannywebb.blogspot.com/2013/12/cella-2013.html - 13 Şubat 2021

Mekân heykelin alt kısmını gösteren lambalar ile aydınlatıldığı için loştur. Uygulanan kütle doğanın yarattığı bir canlı gibi görünse de o Phoebe Cummins'in hayal gücüyle oluşturduğu ve doğadan ilham aldığı kilden bir heykeldir. Mercan resifine benzeyen yapıt yaklaştıkça çiçek açmaya başlarcasına kendini izleyiciye göstermektedir. Cumming'in bir taraftan evrim ve dönüşüm kavramları üzerine sorgulamalar yapması bir taraftan da kilin fırınlanmaması işlenebilir olması ve geri dönüşebilirlik hali sergi boyunca kendi içinde değişen projeler yaratması onu daima büyülemiştir. Sergi kapandıktan sonra kil / çamur toplanır çözünmesi için ıslatılır plastik bir hal aldıktan sonra yoğurulur ve yeni bir sanat yapıtı yaratmak için artık hazırdır. Sonuç olarak pişirilmeden kilden yapılan heykel izlemeye gelenlerin anılarında ve fotoğraflarda yaşamaya devam etmektedir (Bağlantı 6).

Resim 15 - Phoebe Cummings, 2013 "After the Death of the Bear, Ayının Ölümünden Sonra", 2013- Kil, çimento, çelik, tel ve polietilen - https://sculpturemagazine.art/material-performance-a-conversation-with-phoebe-cummings/ - 30 Ocak 2021

Resim 16 - 1819-1822 mavi renkli, transfer baskılı seramik tabak, Stoke Spode Fabrikası - https://www.flickr.com/photos/stanbury/10539595386 - 10 Temmuz 2021

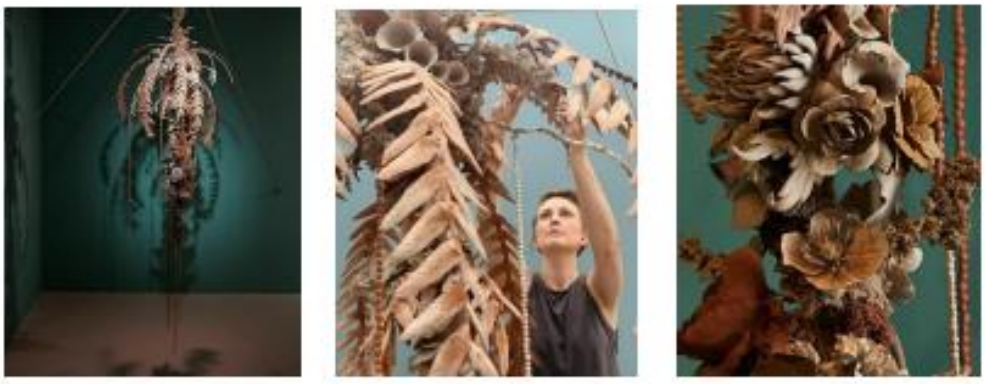
Sanatçının aynı yıl 3. İngiliz Seramik Bienal'inde sergilediği büyük ölçekli bir diğer çalışması ise "After the Death of the Bear", 19. yüzyılda İngiltere'de, Stoke-on-Trent Spode (İngiliz çömlek ve ev eşyaları üretilen bir fabrika)'de da üretilen "Death of the Bear" sofra takımı modelinden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Sofra takımı ayının İngiliz avcılar tarafından etrafının çevrildiği bir sahneyi tasvir etmektedir. Cummings fabrikaya ve orada çalışan insanlara tepki olarak projesini üretmiş ve ayının mekânda bulunmadığı ancak sadece palmiye ağaçlarının ve bitki örtüsünün var olduğu ürkütücü bir ham kil manzarası oluşturmuştur.

Resim 17 – Phoebe Cummings, "Between" , 2005. Porselen ile püskürtülmüş Stoneware, iç mekâna monte edilmiş çalışma - https://sculpturemagazine.art/material-performance-a-conversation-with-phoebe-cummings/ - 30 Ocak 2021
Resim 18 – Phoebe Cummings, "Vanitas" - https://www.artdesigncafe.com/phoebe-cummings-artist-interview-2013- 26 Mayıs 2021

Sanatçı "Between" isimli projesinde oturduğu binanın merdivenlerini kullanarak merdiven basamaklarının yüzeylerine yerleştirdiği her bir kil halkasını elle şekillendirilmiş ve basamağın formuna oturacak şekilde birleştirmiştir. Porselen çamurunu sulandırarak hava tabancası ile çalışmasının üzerine püskürtmüş ve dokulu bir yüzey elde etmiştir. 2005 yıllarında iç mekânlar ve buna bağlı olarak nesneleri ile ilgilenen sanatçı, merdivenleri içinden geçilen bir yer olarak tanımlamakla birlikte, mekânlarda işlevsiz bir nesne yaratma düşüncesi ile projelerini üretmiştir. Cummings'in bir diğer çalışması olan "Vanitas" isimli yerleştirmesi, içerisinde kilin değişime ve dönüşüme bırakıldığı iki tane cam kasadan ve tavana asılı zincir görünümünde kil halkalardan oluşmaktaydı. Ayrıca, cam kasaların içerisindeki kil, zamana dayalı olarak değişikliği, geçiciliği ve yaşam döngüsünü vurgulamaktaydı (Bağlantı 7).

Cummings kili zaman esaslı bir malzeme olarak kullanmakla beraber kilden oldukça ayrıntılı ve kalıcı olmayan eserlerini sergileyeceği mekânda şekillendirmektedir. 2019 yılında "Bezemeli Kronoloji" adlı eserini İstanbul'da Meşher'de "Kalıpları Aşınca Mit, Efsane ve Masallarla Avrupa'dan Çağdaş Seramik" isimli karma sergide, geleneksel seramik üretim teknikleriyle ürettiği eserlerine bir yenisini daha ekleyerek izleyiciyle buluşmuştur. "Bezemeli Kronoloji" özünde seramik diyemeyeceğimiz bir çalışmayı ortaya koymuştur. Kil ile yaptığı parçaları daha sonra birbirlerine sabitleyen sanatçı her projesinde olduğu gibi dünyanın gelip geçici olduğunu vurgulamaya çalışmaktadır. Kilin sadece şekil bulmasıyla sonuçlanmadığı bu süreç yine kilin kuruması, çatlaması, kırılması ve parça parça dökülmesiyle de devam etmektedir. Devam eden süreç eserin kaçınılmaz bir değişime maruz kalmasını beraberinde getirmektedir. Eserin sergilendiği mekânın ısı ve nem gibi dış etkenler ile değişimi yerleştirmeye daha da etkin bir hal kazandırmaktadır.

Resim 19, 20 (ayrıntı), 21 (ayrıntı) - Phoebe Cummings, "Bezemeli Kronoloji" – 2019
Sanatçının instegram hesabından - 21 Mart 2021

Sanatçı farklı renklerdeki killeri/çamurları birbirleri ile karıştırarak projesini görsel anlamda daha da etkileyici bir yöne çevirmiştir. Cummings doğum, yaşam ve ölüm döngüsünü, sergi sonunda malzemeyi parçalayıp geri dönüştürerek döngüyü desteklemekte ve kahramanının doğa olduğunu vurgulamaktadır.

Resim 22 – 23 (ayrıntı), 24 (ayrıntı) Phoebe Cummings, "Bu Şimdi Oldu-This Was Now" 2020
Sanatçının instegram hesabından - 21 Mart 2021

Kil malzeme ile sergilenen yerleştirmeler sanatçının eserini uyguladığı ve sergilediği süre boyunca çeşitli aşamalardan geçerken, bu süre bir taraftan da performans hareketini aklımıza getirmektedir.

Resim 25, 26 - Phoebe Cummings -Sanatçının instegram hesabından – 26 Mayıs 2021

Sanatçı hem elleriyle hem de kalıp yardımıyla şekillendirdiği yapıtlarında doğanın bir parçası olan kili doğanın içinden formlar oluşturmakla beraber onları yeniden yaşama kattığını savunmaktadır.

Resim 27, 28 (ayrıntı), 29 (ayrıntı) - Phoebe Cummings, "Production Line-Üretim hattı", kil, halat, makara – 2015 - http://www.phoebecummings.com/nocturne - 27 Mart 2021

Cummings'in "Production Line" isimli yerleştirmesi kilin çay süzgecinden bastırma tekniği ile geçirilerek oluşturduğu bir yapıttır. Geleneksel olan bu teknik tarihsel süreçte çimen ve kürk dokuları için kullanılmıştır. Sanatçı her projesinde olduğu gibi sergi sonunda bu yerleştirmesini de su dolu kovanın içine yavaş yavaş daldırarak kilin suda çözünmesini ve geri dönüşümünü sağlamıştır (Bağlantı 8).

Resim 30, 31 (ayrıntı), 32 (ayrıntı) - Phoebe Cummings, "Antediluvean Swag", kil, ahşap, tel – 2016
http://www.phoebecummings.com/antediluvean-swag-new-art-centre - 27 Mart 2021

Resim 33, 34 (ayrıntı), 35 (ayrıntı) - Phoebe Cummings, "Plumb Line", "Şakül", kili, ip, lateks, iskele-2012
http://hollyhendry.com/hollyhendry.com/Sculpture/Pages/Plumb_Line.html -31 Ocak 2021

Sonuç

Phoebe Cummings'in yapıtları incelendiğinde öncelikle süreç sanatının ön plana çıktığı görülürken diğer taraftan da yapıtın üretim aşamasının mekânda gerçekleşmesi performans sanatını düşündürebilir. Sanatçının kullandığı kil; dokuya, kokuya, çürümeye, değişime ve dönüşüme açık bir malzemedir. Hem teknik açıdan hem de üretim süreci açısından ve süreç sanatı ile kurduğu bağ neticesinde çağdaş seramik sanatına yaptığı katkı farklı olması nedeniyle önemlidir. Kili süreç esaslı bir malzeme olarak kullanan sanatçı malzeme ile geçici heykeller ve ortamlar yaratır. Phoebe Cummings'in yerleştirmeleri varoluşu, doğayı ve kilin kullanım imkânlarını ele alır. Sergi alanında uygulanan tüm çalışmalar içinde bulunduğumuz zamanı nasıl deneyimlediğimizi gelecekte neyi nasıl anımsayacağımızı ve yok olanın ne olduğu sorusunu gündeme taşımaktadır. Eserleri sadece süreç odaklı olan sanatçı süreç içerisinde parçalanan ve sonunda dönüştürülüp yeniden hayat bulan yerleştirmeler ve heykeller yapmaktadır. Sanatçının projeleri de doğadaki her şey gibi geçicidir. Çalışmalarda yapmak ve süreç kavramlarının birlikteliği görülmekle beraber süreç kavramı yapmanın başlangıç noktası içerisinde var olmaktadır.

Sanat tarihine baktığımızda yapılan araştırmalar, günümüze kadar gelen yapıtların hala tartışılan bir süreç içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda, sanatçının yerleştirmeleri / heykelleri de seramik sanatı açısından tartışmaya açık ve tartışılabilir bir konumdadır… Sonuç olarak güncel sanata baktığımızda süreç sanatının, belgeleme (fotoğraf, video vs.) ile gündemde olduğu bir gerçekliktir. Cummings'in de bütün çalışmaları süreç odaklı olup ve sonunda yok olduğundan, belgelerde yaşamaya devam etmektedir…

Kaynakça

Andreoletti, Agustina., Performative Raw Clay Practices and Ceramic Firing Techniques, Culture Machine, 2019. www.culturemachine.net 13 Mart 2021.
Atakan, Nancy. Arayışlar, Resimde ve Heykelde Alternatif Akımlar, YKY, İstanbul, 1998.
Buçukoğlu, Seyit. Mehmet. Doğal Malzemelerin Plastik Sanatlarda Bir Kavram Unsuru Olarak Kullanımı, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul: Yeditepe Üniversitesi SBE, 2013.
Buçukoğlu, Seyit. Mehmet., "Doğa, İnsan ve Sanat Birlikteliği", Uluslararası Sosyal Bilimler Çalışmaları Dergisi, cilt:6, Sayı:61, 2020. http://dx.doi.org/10.26449/sssj.2297, (30 Nisan 2020) 15 Şubat 2021.
Gürcüm, Banu. Hatice., Kartal, Semiha., "Bauhaus İle Tasarıma Dönüşen Zanaat". idil, 6 (34), 1767-1798, https://www.idildergisi.com/makale/pdf/1500186220.pdf 2017.
Hançerlioğlu, Orhan., Felsefe Sözlüğü, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1994
Kergoat, Pirisca. Zanaat, Meslek, İş, Eleştirel Feminizm Sözlüğü, Çev. Gülnur Acar Savran, Kanat Kitap, 366-377 İstanbul, 2009.
Özdem, Okat. Özen. Geçit, Erdem., "Postmodern Sanat Akımları ve Reklamlara Yansımaları", İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı: 36, Gazi Ü. İletişim Fak., (Bahar 2013)
Önal, P., B., Sanatta Malzemenin Yaratım Sürecindeki Rolü ve Seramik Sanatında Esere Özel Bünye Kullanımı, Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2018.
Susamoğlu., F., Sanat Yapma Eyleminde Sürece Odaklanan Yaklaşım, Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2010.
TDK Türkçe Sözlük, Zanaat, Atatürk Kültür, Tarih ve Dil Kurumu, 2. Cilt, İstanbul, 1988.

Bağlantı 1 – https://sozluk.gov.tr/ - 08 Temmuz 2021.
Bağlantı 2 - https://www.artforum.com/print/201509/due-process-richard-serra-s-early-splash-cast-works-55532 - Erişim Tarihi 20 Mart 2021.
Bağlantı 3 - https://www.britannica.com/biography/Eva-Hesse, 21 Mart 2021.
Bağlantı 4 - https://sozluk.gov.tr/, 18 Ocak 2020
Bağlantı 5 - https://www.animamundigallery.com/phoebecummings, 31 Ocak 2021.
Bağlantı 6 - https://fluxhawaii.com/cella/, 13 Şubat 2021.
Bağlantı 7 - https://sculpturemagazine.art/material-performance-a-conversation-with-phoebe-cummings/, 30 Ocak 2021.
Bağlantı 8 - https://www.centreofceramicart.org.uk/exhibition/production-line/ - 27 Mart 2021.

Danâbaş, Nalân."Seramik Disiplininde Sanat/Zanaat, Süreç, Değişim, Dönüşüm: Phoebe Cummings". ulakbilge. 66 (2021 Kasım): s. 1357-1357. doi: 10.7816/ulakbilge-09-66-06

Ulakbilge
Sosyal Bilimler Dergisi

IN VIEW OF CERAMIC DISCIPLINE ART/CRAFT, COURSE, CHANGE, TRANSFORMATION: PHOEBE CUMMINGS

Nalân DANÂBAŞ

Abstract

Endowed with a deep-rooted background, ceramic discipline in itself integrates various and distinctive practices. While pushing the limits of craft within the context of traditional ceramic art, Phoebe Cummings manages to form her own language of expression, and via using the key material of ceramic discipline, clay, she can bring course-driven works into surface. Not only within the scope of art /craft but also within the context of the technique she employs, the artist questions the notion that change and transformation connects with its own existence in nature too. In her sculptures / installations it is worth noticing that without burning the key ingredient of ceramic, clay, she leaves it to the course; by letting the material dry, fracture, disjoint and fall, spoil she transforms the material at the end of her exhibition and by transforming after solving in water, the artist reuses the same material in upcoming projects. The artist argues that course is the symbol of change and transiency. As if living in a ritual the artist, by harnessing free-hand shaping technique manifests fragile and very tender sculptures / installations and wonders about "what" we can all carry to the future. This paper thus aims to analyze art / craft journey of Phoebe Cummings, to offer samples of art works and to demonstrate different areas of the use of clay, which is the key ingredient of ceramic works.

Keyterms: Ceramic, craft, course, change, transformation, clay

ULAKBİLGE SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Sayı: UBD-232-123-26 10.08.2021

Sayın Dr. Nalan DANABAŞ
Marmara Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi

Dergimize göndermiş olduğunuz *"Seramik Disiplininde Sanat/Zanaat, Süreç, Değişim, Dönüşüm: Phoebe Cummings"* başlıklı makaleniz hakem sürecinizin tamamlanmasına istinaden, özgün araştırma makalesi olarak "10.7816/ulakbilge-09-66-06" Digital Object Identifier (DOI) numarasıyla sisteme eklenmiş ve Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 9, Sayı 66'da yayınlanmak üzere kabul edilmiştir.

Çalışmalarınızda kolaylıklar diler, bilim/sanat alanına yaptığınız katkıların artarak sürmesini temenni ederiz.

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ
Dergi Editörü

Makale türü

Ulakbilge

Sosyal Bilimler Dergisi

ISSN: 2148-0451

ARTSÜREM

YIL 9 / SAYI 66 - 2021

Dergi Kapağı

www.ulakbilge.com

Sanat ve Dil Araştırmaları Enstitüsü

www.sada.org.tr

Ulakbilge
Sosyal Bilimler Dergisi

Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi
Ulakbilge Journal of Social Sciences

ARTSÜREM

ISSN: 2148-0451
Cilt 9 Sayı 66

2021/66

ulakbilge.com / 30.11.2021

Dergi İç Kapak

ulakbilge, yıl 9 - sayı 66 - 2021 - volume 9 - issue 66

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

EBEGÜMECİ (MALVA SYLVESTRİS) BİTKİSİNİN DOĞAL BOYARMADDE OLARAK YÜN İPLİKLERDE KULLANILMASI VE HASLIKLARI
Hülya KAYNAR, Emine TONUS.....1299

1250°C'DE GELİŞEN SELADON SIRLARININ ARAŞTIRILMASI
Pınar ÇALIŞKAN GÜNEŞ.....1307

NANOTEKNOLOJİ ÜRÜNÜ ANTİMİKROBİYAL ÖZELLİKLİ GİYSİLERİN HASTANE ORTAMINDA KULLANIM DURUMU
Aslı SARI, H. Fatma ŞENER.....1315

BİLİMSEL YÖNETİM DÜŞÜNCESİNDE İNSAN İLİŞKİLERİ DÜŞÜNCESİNE DOĞRU: 1929 BÜYÜK BUHRANI'NIN YÖNETİM ÇALIŞMALARINA ETKİSİ
Enes KURT, Yasin ŞEHİTOĞLU.....1327

ÖĞRENEN ÖRGÜTLERDE REKABET STRATEJİLERİ: TEKNOKENT FİRMA ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE BİR UYGULAMA
Semra Betül UZUN, Yasemin BAL.....1335

SERAMİK DİSİPLİNİNDE SANAT/ZANAAT, SÜREÇ, DEĞİŞİM, DÖNÜŞÜM: PHOEBE CUMMINGS
Nalân DANÂBAŞ.....1347

RESİM SANATINDA DIŞAVURUMU BEDENSELLEŞTİRMEK
Emine DİKİCİ, Hüseyin ELMAS.....1359

Ulakbilge Dergisi; DOAJ, EBSCO (Central & Eastern European Academic Source Database Coverage List), ERIH PLUS, MLA ve CEEOL tarafından dizinlenmektedir.

ulakbilge.com

Dergimiz aşağıda listelenen kütüphanelere CEEOL aracılığıyla iletilmektedir.

Australia
University of Technology, Sydney
Austria
Karl-Franzens-Universität, Graz
Universität Wien

Commission européenne – Direction générale de l'éducation et de la culture Direction – Jeunesse, société civile, communication Unité – Bibliothèque centrale
Katholieke Universiteit Leuven
Bulgaria

Centre for Advanced Studies, Sofia
Sofia University "St. Kliment Ohridski"
Canada
Carleton University, Ottawa
McGill University Library, Montréal
The University of Western Ontario
Czech Republic
Charles University in Prague, Faculty of Social Sciences

Statsbiblioteket/State and University library, Århus

Syddansk Universitet/University of Southern Denmark
Finland

University of Helsinki

Ecole Normale Supérieure Lettres et Sciences Humaines(ENS LSH), Lyon

Bibliothèque des langues et civilisations – GIP Bulac, Paris

Staatsbibliothek zu Berlin
UB Freiburg
UB Greifswald
Hochschule Heilbronn
UB Konstanz
Bayerische Staatsbibliothek, München
UB Potsdam

Central European University, Budapest
Italy

European University Institute, Firenze

Hebrew University Library, Jerusalem

The National Library of Israel
Japan

Monash University Library, Melbourne

Österreichische Nationalbibliothek, Wien
Universität Salzburg
Zentrum für soziale Innovation (Centre for social Innovation), Wien
Belgium
Council of Europe / Conseil de l'Union Européenne

American University in Bulgaria, Blagoevgrad
New Bulgarian University, Sofia

University of Alberta
University of Manitoba Libraries
University of Toronto

Palacký University Olomouc
Ústav pro studium totalitních režimu / The Institute for the Study of Totalitarian Regimes
Denmark
The Royal Library/Copenhagen University Library

University of Eastern Finland, Joensuu Campus Library, Joensuu
University of Turku
France
B.D.I.C. – Bibliothèque de Documentation Internationale Contemporaine, Nanterre Cedex
Collège de France – Bibliothèque byzantine, Paris Cedex
Germany
UB Frankfurt/Main
UB Gießen
SUB Hamburg
TULB Jena
UB Leipzig
Max-Planck-Gesellschaft, München
UB Regensburg
Hungary

Università di Bologna – Biblioteca centralizzata "Roberto Ruffilli"
Università degli Studi di Trieste
Israel
Tel Aviv University – Elias Sourasky Library

The University of the Sacred Heart, Tokyo

Listelenen Kütüphaneler

Netherlands
University of Amsterdam
Erasmus University Rotterdam
Norway
Norwegian University of Science and Technology, The NTNU Library, Trondheim
Poland
University of Silesia, Katowice
Index Copernicus
Pedagogical University, Kraków
Opole University
University of Warsaw
Romania

Universitatea din București
Universitatea "ANDREI ŞAGUNA", Constanța
Universitatea de Vest – Timişoara
Slovakia

Štátna vedecká knižnica v Prešove
South Korea

Universidad de Las Palmas de Gran Canaria

Södertörns Högskola/Södertörn University, Huddinge

Universitätsbibliothek Basel
Bibliothéque cantonale et Universitaire, Fribourg
Zentral- und Hochschulbibliothek KANTON LUZERN

University of Bath
London School of Economics and Political Sciences (LSE)
UCL School of Slavonic and East European Studies, University College London
University of Oxford, Bodleian Library
University of St. Andrews
United States
University of California Berkeley, Doe/Moffitt Libraries

University of Chicago
Columbia University in the City of New York
Creighton University
Duke University
University of Florida
Harvard College, Harvard University Library
University of Iowa Law Library, Iowa City, IA
University of Kansas

Miami University, Oxford, Ohio
University of Minnesota, Minneapolis
University of Pittsburgh
Rice University
The Library of Congress
United States Holocaust Memorial Museum
Yale University

University of Groningen

University of Oslo

University of Bielsko-Biala
Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków
Lodz University
Adam Mickiewicz University, Poznań

Universitatea de Vest "Vasile Goldiş" – Arad
Universitatea Babeş Bolyai – Cluj-Napoca
Universitatea Alexandru Ioan Cuza – Iaşi

Univerzitná knižnica v Bratislave / University Library in Bratislava

Hankuk University of Foreign Studies
Spain
Universidad de Málaga
Sweden
Uppsala University Library
Switzerland
Schweizerische Osteuropa-Bibliothek, Bern
University of Lausanne
Zentralbibliothek Zürich, Kantons-, Stadt- und Universitätsbibliothek
United Kingdom
University of Glasgow
The British Library, London
The University of Manchester

University of Sussex

Bucknell University, Lewisburg, Pa.
University of California, Los Angeles (UCLA)
Center for Jewish History, New York
Cornell University
University of Denver
Emory University, Atlanta
Georgetown University
University of Illinois Urbana Champaign
Indiana University, Bloomington
George C. Marshall European Center for Security Studies
University of Michigan
University of North Carolina at Chapel Hill
Princeton University
Stanford University
University of Wisconsin Madison
Washington University in St. Louis
Yeshiva University

Listelenen Kütüphaneler

Hakem ve Danışma Kurulu

Prof. Dr. Güler AKALAN (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARAPI (Tiran Amerikan Üniversitesi)
Prof. Dr. Tolga AKALIN (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali BAŞ (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet CİHAN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Adnan TEPECİK (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Alev KURU ÇAKMAKOĞLU (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Recai COŞKUN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Ata YAKUP KAPTAN (On Dokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Canan GENCE DELİDUMAN (Karatay Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah DEMİR (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa DENKTAŞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Remzi DURAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Basri ERDEM (Işık Üniversitesi)
Prof. Lela GELEISHVILI (Tiflis Üniversitesi)
Prof. Dr. Melek GÖKAY (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Cevat ATALAY (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Recep ÖZKAN (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Prof. Dr. Orhan CEBRAİLOĞLU (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman ALTINTAŞ (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Tuba GÜLTEKİN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülgani ARIKAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ziya AVŞAR (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Prof. Dr. Çağatay AKENGİN (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Sedat BAYRAKAL (Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Hilmi BAYRAKTAR (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa BULAT (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Celal İZCİ (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Birsen ÇEKEN (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Pelin Avşar KARABAŞ (Hitit Üniversitesi)
Prof. Mehmet KAVUKÇU (Atatürk Üniversitesi)

Prof. Dr. Melek GÖKAY (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Metin EKER (On Dokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Gao JIANPING (Çin Sosyal Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Kurtuluş KARAMUSTAFA (Kayseri Üniversitesi)
Prof. Dr. Alaybey KAROĞLU (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Remzi KILIÇ (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuri YAVUZ (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. Muhsin MACİT (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Hayati MİSMAN (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Jos de MUL (Erasmus Üniversitesi, Rotterdam)
Prof. Roza AMANOVA (Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan ÖZKEÇİCİ (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Nazım Hikmet POLAT (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Prof. Dr. Atilla SAĞLAM (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. Elif ÖZER (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Mehmet ŞİRZAD (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ALTUNKAYA (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Timuçin KODAMAN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail YAKIT (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdülkadir YUVALI (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet YÜCE (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Şinasi İŞLER (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Mehmet KAVUKÇU (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Yüksel KAŞTAN (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Lütfü KAPLANOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. İlham ENVEROĞLU (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Levent MERCİN (Dumlupınar Üniversitesi)
Prof. Dr. Meltem KATIRANCI (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa TALAS (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Prof. Dr. Ebru TEMİZ (Niğde Üniversitesi)
Prof. Zeki UMAY (Mersin Üniversitesi)
Prof. Dr. Gültekin AKENGİN (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Meliha YILMAZ (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Anarbek İbraev (Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayhan DİKİCİ (Ömer Halis Demir Üniversitesi)
Prof. Dr. Bülent DİLMAÇ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa YILDIRAN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan ALKAYA (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Tahsin TAPUR (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdal HAMARTA (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. İlyas TOPSAKAL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Şahin KESİCİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah AYAYDIN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. İsmail H. NAKİLCİOĞLU (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim DÜLGER (Uluslararası Antalya Üniversitesi)

Prof. Dr. Ahmet Şinasi İŞLER (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk MÜLAYİM (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Mezahir AVŞAR (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurhan ÜNÜSAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Funda TOPRAK (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)
Prof. Dr. Gül TUNÇEL (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Serap BUYURGAN (Başkent Üniversitesi)
Prof. Aydın AYAN (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)
Prof. Dr. Coşkun ATAYETER (Avrasya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hurşut BAYRAMOĞLU (Kafkas Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacali NECEFOĞLU (Kafkas Üniversitesi)
Prof. Dr. A. Vecdi CAN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. İrfan Morino (Priştine Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin SARI (Beykent Üniversitesi)
Prof. Dr. Svetlana ÇERVONOJE (Nicolaus Copernius Üniversitesi)
Prof. Uğurcan AKYÜZ (Yakın Doğu Üniversitesi)
Prof. Dr. Nihan YAĞIŞAN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin ELMAS (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuz YURTDADUR (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim DÜLGER (Uluslararası Antalya Üniversitesi)
Doç. Dr. Seyit YÖRE(İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Zehra GÖRE (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Lale ALTINKURT (MuğlaÜniversitesi)
Prof. Dr. Ercan YILMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman ALAKUŞ (Dicle Üniversitesi)
Prof. Dr. Mahmut ÖZTÜRK (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Doç. Dr. Mohammad YOUNIS (Fayoum Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa YAVUZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Fedora ARNAUT (Taras Şevçenko Üniversitesi)
Prof. Dr. Filiz Nurhan ÖLMEZ (Ahi Evranl Üniversitesi)
Prof. Dr. Fazlı ARSLAN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Kaan CANDURAN (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. T. Emre FEYZOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Oğuz DİLMAÇ (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Prof. Dr. Onur KÖKSAL (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Seyit TAŞER (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. İsa ELİRİ (Kırıkkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer ZAİMOĞLU (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman DOĞANAY (Aksaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Kubilay KOLUKIRIK (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Nalan YİĞİT (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilal SÖĞÜT (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf TEPELİ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Bünyamin AYHAN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Feriha AKPINARLI (Gazi Üniversitesi)
Doç. Dr. Aylin BEYOĞLU (Trakya Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz SAYIN (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Sebahattin ÇİFTÇİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Selahattin AVŞAROĞLU (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Bayram BIÇAK (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Bekir DİREKCİ (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayhan AKIŞ (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan AKDAĞ (Mersin Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah KÖK (Akdeniz Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Tuba BİRİNCİ UZUN (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Elif ŞENEL (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. Hüseyin GÖÇMEN (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamza ÇAKIR (Erciyes Üniversitesi)

Taranan İndeksler

Ana Sayfa ▸ Tarandığı İndeksler

Ulakbilge; **DOAJ, Erih PLUS, EBSCO (Central & Eastern European Academic Source Database), CEEOL, Index Copernicus, MLA Uluslararası Tam Metinli Bibliyografya** tarafından dizinlenmektedir.

DOAJ

https://doaj.org/toc/2148-0451 (2017 yılından itibaren)

Erih PLUS

https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=493348

(2018 yılından itibaren)

MLA

https://www.mla.org/

(2018 yılından itibaren)

Index Copernicus

https://journals.indexcopernicus.com/search/form?search=Ulak (2015 yılından itibaren)

Dergimiz aşağıda listelenen kütüphanelere **CEEOL** aracılığıyla iletilmektedir.

(2013 yılından itibaren)

https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1103

Australia

Monash University Library, Melbourne

University of Technology, Sydney

Austria

Österreichische Nationalbibliothek, Wien

Karl-Franzens-Universität, Graz

Universität Salzburg

Universität Wien

Zentrum für soziale Innovation (Centre for social Innovation), Wien

Belgium

Commission européenne – Direction générale de l'éducation et de la culture Direction – Jeunesse, société civile, communication Unité – Bibliothèque centrale

Council of Europe / Conseil de l'Union Européenne

Katholieke Universiteit Leuven

Bulgaria

American University in Bulgaria, Blagoevgrad

Centre for Advanced Studies, Sofia

New Bulgarian University, Sofia

Sofia University "St. Kliment Ohridski"

Canada

University of Alberta

Carleton University, Ottawa

University of Manitoba Libraries

McGill University Library, Montréal

University of Toronto

The University of Western Ontario

Czech Republic

Palacký University Olomouc

Charles University in Prague, Faculty of Social Sciences

Ústav pro studium totalitních režimu / The Institute for the Study of Totalitarian Regimes

Denmark

Statsbiblioteket/State and University library, Århus

The Royal Library/Copenhagen University Library

Syddansk Universitet/University of Southern Denmark

Finland

University of Eastern Finland, Joensuu Campus Library, Joensuu

University of Helsinki

University of Turku

France

Ecole Normale Supérieure Lettres et Sciences Humaines(ENS LSH), Lyon

B.D.I.C. – Bibliothèque de Documentation Internationale Contemporaine, Nanterre Cedex

Bibliothèque des langues et civilisations – GIP Bulac, Paris

Collège de France – Bibliothèque byzantine, Paris Cedex

Germany

Staatsbibliothek zu Berlin

UB Frankfurt/Main

UB Freiburg

UB Gießen

UB Greifswald

SUB Hamburg

Hochschule Heilbronn

TULB Jena

UB Konstanz

UB Leipzig

Bayerische Staatsbibliothek, München

Max-Planck-Gesellschaft, München

UB Potsdam

UB Regensburg

Hungary

Central European University, Budapest

Italy

Università di Bologna – Biblioteca centralizzata ”Roberto Ruffilli”

European University Institute, Firenze

Università degli Studi di Trieste

Israel

Hebrew University Library, Jerusalem

Tel Aviv University – Elias Sourasky Library

The National Library of Israel

Japan

The University of the Sacred Heart, Tokyo

Netherlands

University of Amsterdam

University of Groningen

Erasmus University Rotterdam

Norway

University of Oslo

Norwegian University of Science and Technology, The NTNU Library, Trondheim

Poland

University of Bielsko-Biala

University of Silesia, Katowice

Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków

Pedagogical University, Kraków

Lodz University

Opole University

Adam Mickiewicz University, Poznań

University of Warsaw

Romania

Universitatea de Vest "Vasile Goldiş" – Arad

Universitatea din Bucureşti

Universitatea Babeş Bolyai – Cluj-Napoca

Universitatea "ANDREI ŞAGUNA", Constanța

Universitatea Alexandru Ioan Cuza – Iaşi

Universitatea de Vest – Timişoara

Slovakia

Univerzitná knižnica v Bratislave / University Library in Bratislava

Štátna vedecká knižnica v Prešove

South Korea

Hankuk University of Foreign Studies

Spain

Universidad de Las Palmas de Gran Canaria

Universidad de Málaga

Sweden